

Učiteljska zborovanja v Ljubljani.

I.

Občni zbor „Národne Šole“.

Na odborovo vabilo zbralo se je v 6. dan oktobra t. l. v mestni dvorani precejšnje število učiteljev, večinoma z dežele, k občnemu zboru za našo ljudsko šolstvo tolikanj potrebnega društva „Národna Šola“. — Zborovanje, ki je trajalo 3 ure, pričelo se je ob 6. z naslednjim govorom društvenega predsednika gosp. F. Stegnarja:

„Slavna skupščina!

Velecenjeni g. tovariši in tovarišice!

Čast mi je, da stopim v imenu odbora „Národne Šole“ zopet pred Vas, častita gospoda, s sporočilom o našem delovanju XIV. dobe društvenega obstanka.

„Nár. Šola“ je bila tudi v pretečenem letu kljubu pomnoženim zahtevam v prijetnem položaji, da je storila v obče vse, kar je bilo v njenih močeh in kar so gg. društveniki želeli ali zahtevali.

Gmotno stanje naše blagajnice je sicer za kakih 110 gld. manjše bilo mimo prejšnjega leta, vendar se je šolam in učiteljem naklonilo podpore 234 gld. 5 kr. več nego vlani, kar je pripisati nekaj blagajničnemu ostanku (44 gld. 62 kr.), nekaj preostali lanski zalogi šolskega blaga (78 gld. 88 kr.) in prihranjeni in deloma naloženi imovini (391 gld.) Število pravih članov, ljudskih šol in učiteljev, to je taci, ki so kaj vplačali, se je od 105 povišalo na 129. Sicer ta naraščaj ni Bog védi kake koristi za društvo, ker so izdatki potem večji, a sploh pa je vendar veselo znamenje, da se delovanje „Nár. Šol.“ v vedno večjih krogih priznava in prijateljev pridobiva, tu se vé da ne mislim samo na prijatelje, ki radi jemljejo, temuč tudi na one, ki radi kaj dajó. —

Hvala Bogu! da je tudi to leto bilo dovolj bogato vzprejetih darov.

Vsota dobrotnih doneskov je znašala 637 gld. 60 kr., kar je mimo lanskih 1003 gld. 98 kr. za 376 gld. 38 kr. manj. To pa zato, ker ni bilo znanstvenega predavanja in da g. g. poverjenikov, voljenih v odborovi seji v 2. dan oktobra 1884. l., nismo zopet nadlegovali za nabiranje darov.

Pripomniti pa moram, da tudi niso društvene potrebe v to pritiskale, ker se je z razpoložljivim denarjem lahko shajalo. Leta 1884 oziroma 1885. sprožena in z razmerno sijajnim vspehom dognana nabira je imela le namen, ali ustanoviti majhno matico za mladinske spise, ali vsaj omogočiti, da se jedno delo te stroke na svetlo spravi. In to se je tudi posrečilo v izdavi Funtekovih „Prizorov iz otroškega življenja“. — Odbor je opustil vsako intenzivno agitacijo na prid „Nár. Šole“, ker je národnega davka itak povsod na Slovenskem dovolj, in ako se darežljivosti rodoljubov prizanaša, utrdijo se s tem le simpatije do društva, nasprotno pa se z vedno nadležnostjo razdirajo.

Zamudili pa nismo prositi tam, kjer smo dosedaj vselej dobivali blagodarne in zdatne podpore.

Visoki deželni zbor je naklonil društvu 100 gld.

Slavni mestni zbor in Kranjska hranilnica sta podarila po 200 gld.

Slavni društvu meščanske vojašnice in pomočno obrtnijsko društvo ste iz svoje lastne inicijative največ na predlog gospoda predsednika J. N. Horaka votirali po 10 gld. podpore.

Milostljivi g. knezoškof dr. J. Misija so blagovolili postati ustanovnik z 20 gld. in vrhu tega so vložili še 30 gld. v društvene namene.

Za take darove mora biti „Nár. Šola“ tembolj hvaležna, ker prihajajo iz najplemenitejših nagibov, in odboru ni bilo treba zanje prositi.

V vrsti stalnih dobrotnikov nahajamo tudi letos preblagorodnega gospoda viteza dr. Fran Močnika, c. kr. vpok. dež. šol. nadzornika v Gradci, za „Nár. Šolo“ najbolj zasluženega dobrotnika in ustanovnika.

Vrta društvena prijatelja in podpiratelja sta tudi visokočastita gg. prof. Jos. Klemenčič in drug gospod odličnega stanu, ki pa noče svojega imena objavljenega imeti.

Slava in stokratna hvala vsem blagodušnim podpornikom!

Vsega priznanjavredna je tudi trudaljubivost gospodov poverjenikov. Nabrali so: G. Burnik V. v Kamniku 5 gld. 95 kr.; g. Jos. Benedek v Planini 5 gld.; g. J. Dimnik v Postojini 9 gld. 40 kr.; A. Koncilijs v Žužemberku 31 gld. 29 kr.; g. Jan. Novak v Šmihelu 20 gld.; g. Ivan Gantar v Studencu 6 gld. 30 kr.; g. A. Funtek bivši učitelj v Št. Vidu, 5 gld. 12 kr., torej vkup 82 gld. 97 kr.

A tudi posamični učitelji so svoj donesek položili na národni žrtvenik, ne da bi bili za to jemali kaj povrnila. Istotako je pet učiteljic priposlalo nekaj nabranih novcev, ali pa so same darovale kak forint, in tako vsako leto nekaj novega národnega ženstva kaže svoje zanimanje za našo lepo stvar.

Slava torej zavednemu učiteljstvu! Hvala vsem podpirateljem „Národne Šole!“

Preteklo društveno leto se pa še posebno v tem obziru odlikuje s tem, da je bilo 58 daril brez vsakršnega povrnila ali vplačila šolam in učiteljem razdeljenih. Vrednost teh daril znaša 314 gld. 6 kr. Toliko se nobeno prejšnjih let ni storilo.

Prištevsí brezplačno podpiranih 58 deležnikov k plačujočim 129 članom najdemo v letošnjem imeniku skupaj 187 podpiranih in vrhu tega še 17 ustanovnikov, torej skupaj 204 društveniki. Tako visocega števila nimamo v zapisnikih „Národne Šole“ še nobeno prejšnjih let zabeleženega. Vse te okoliščine kažejo, da je odbor veliko nalogo rešil in mnogo pripomogel, da se je šolstvo razvijalo in učeča se mladina v raznih strokih napredovala. Pogled na ogromno število porabljenih pisnih zvezkov nam to deloma potrjuje. 56.428 zvezkov „Národna Šola“ še nobeno leto ni razdala, a tudi število vseh drugih učnih pripomočkov presega vse one v izkazih prejšnjih let.

Te ugodne razmere so sladka zavest društvenemu odboru in ga spodbadajo k vztrajnemu delovanju.

Prositi imam samo še gg. društvenike, naj blagovolijo na prid „Národne Šole“ še nadalje delovati ter širiti krog naših prijateljev! Živili!

Najiskrenejšo hvaležnost pa je učiteljstvo dolžno Onemu, ki z brezmerno radodarnostjo podpira vse človekoljubne naprave, Onemu, ki je po Svoji milosti ustanoviti pomagal brez števila ljudskih šol v krajih, kamor si je ljudska omika težko ugledala pot med národ. Tu mislim na revne kraje, katerim je Njegovo Veličastvo priskočilo na pomoč, da so se otvorile ljudske šole. Posredno je torej presvetli cesar naš naj večji dobrotnik, zato je društvo „Národna Šola“ tudi Nj. Velečastvu dolžno na tem mestu izreči najudanejšo zahvalo! Slava presvetlemu cesarju!“

(Dalje sledi.)

D o p i s i.

Iz Postojine. (Dalje.) Vspeh pri risanju je sicer precej dovoljen, a vendar sem zapazil da so nekateri učitelji pri tem pouku preveč površni. S tem, da podoba risajo na tablo, ter jo učencem veleajo prerisati, mislijo, da so užé storili svojo dolžnost. A temu ni tako; treba je z učenci pomeniti se o posameznih delih, iti mej nje, opozoreč jih na pravo sedenje, na red, na snažnost, sploh na vse napake pri risanju. Ta pouk naj bode živahen in poučljiv; učenci naj vidijo, kako postajajo črte druga za drugo, kje se ima poteza pričeti, kako nadaljevati in kako je-